

KULTURA

priznanja

Nagrada Reyes predana Girardotu

ZAGREB/BERLIN, 10. svibnja – Kolumbijski profesor, esejist i mislilac Rafael Gutierrez Girardot u četvrtak je u Veleposlanstvu Meksika u Berlinu primio međunarodnu nagradu Alfonso Reyes za prinos širenju hispanoameričke književnosti u Europi te njemačke filozofije u Latinskoj Americi. Nagrada, koju su prijašnjih godina dobivali pisci Jorge Luis Borges, Octavio Paz, Alejo Carpentier i Adolf Bioy Casares, dodjeljuje se zaslužnim osobama iz humanističkih znanosti koje u svojim djelima doprinose širenju hispanoameričke kulture u inozemstvu i koje, poput Alfonsa Reyesa, njeguju različite tipove pisane riječi. Rafael Gutierrez Girardot, koji živi u Njemačkoj, veliki je poznavaatelj djela Alfonsa Reyesa, piše španjolski dnevni list El país. (Hina)

prijepori

Upitna izložba istarskih umjetnina u Rimu

RIM, 10. svibnja – Nastao je pravi krimić u vezi s izložbom istarskih umjetnina, koje je otvorenje u Palači Venezia u Rimu bilo najavljeno, pa odgođeno. Podtajnik talijanskog Ministarstva kulture Vittorio Sgarbi, koji je u ponedjeljak trebao održati konferenciju za novinare u povodu pronalaska umjetničkih djela što su 1940. dopremljena u Rim, objašnjava kako prave izložbe nije trebalo ni biti i kako su dvije dužnosnice, Alba Costamagna i Maria Selene Sconci, bez njegova znanja organizirale izložbu. »Ali kad ste vidjeli da je održana neka izložba bez restauriranja djela i bez kataloga«, pita Sgarbi, kako u petak prenosi *Corriere della Sera*. Bila se razglasila informacija kako je otvorenje izložbe zaustavljeno iz diplomatskih razloga i navodna slovenskog zahtjeva za povratom djela. »To su djela koja legitimno pripadaju Italiji i Slovenija ih ne može tražiti, kao što si nije nikada sanjala zatražiti 60 platna koji su već 15 godina izložena u Palači Ducale u Mantovi, a podignuta su 1940. iz istarskih muzeja«, kaže Sgarbi. Vjerojatno je samo trebala biti konferencija za novinare na kojoj je Sgarbi trebao najaviti kako su u 16 sanduka iz Istre otkrivena platna i skulpture velike vrijednosti, a među autorima su Tiepolo, Carpaccio, Veneziano, Bellini, koji su zatim trebali otići na restauriranje te biti izloženi u Trstu. Grad Trst je trebao platiti restauriranje umjetničkih djela i zatim ih u godinu dana izložiti na prikladnu mjestu. (Hina)

projekti

Otvorena izložba »Sveto ime Vukovar«

HLEBINE, 10. svibnja – Nakon prezentacije u Vukovaru, likovni projekt »Sveto ime Vukovar« postavljen je i u Galeriji Hlebine, gdje se može pogledati do 16. svibnja. Riječ je o projektu što ga čine tri zasebne autorske izložbe, povezane istom tematikom – sjećanjem na Domovinski rat i razoreni Vukovar. To su izložbe zidnih oslikanih tanjura »Hrvatska u krvi« Josipa Generalića, zatim crteža Ivana Lackovića Croate iz ciklusa »Ratne slike« te fotografija u boji »Sveto ime Vukovar« koje potpisuje Mladen Pavković. Ista autor u katalogu izložbe piše predgovor svojim fotografijama i Croatinim crtežima, a Generalić pak tiska zapis »Sjećanje« što ga je sastavio na Božić 2001. u Hlebinama iz kojih potječe i gdje taj slikar sada živi. »Nisam slikao ovaj put za ljubitelje naive«, piše Generalić. »Slikao sam za one koji su u ratu izgubili život, dio tijela, duše. Nisu to lijepe slike. To je tuga – ne ponovilo se.« J. Š.

Oslikani tanjur Josipa Generalića

Tajnoviti, prozračni i fantastični ugođaji: Izvedba »Sanjača« u Čakovcu

Foto Vjesnik/Ranko Marković

MANIFESTACIJE – Završen 29. majski muzički memorijal »Josip Štolcer Slavenski« u Čakovcu
TARBUKOVA LIRSKA SNOVIĐENJA

Autorska večer laureata Vjesnikove nagrade za glazbu »Josip Štolcer Slavenski« Mladena Tarbuka / Nagradeno djelo »Sanjači« virtuosno interpretirala Lidija Horvat-Dunjko uz instrumentalni sastav Cantus pod ravnanjem autora / Tarbuk primio Plaketu sa zlatnim grbom Čakovca u znak priznanja i zahvalnosti

ČAKOVEC, 10. svibnja – Autorskom večeri Mladena Tarbuka, dobitnika Vjesnikove nagrade za glazbu »Josip Štolcer Slavenski«, u četvrtak je u Čakovcu završen 29. majski muzički memorijal »Josip Štolcer Slavenski«. Ta tradicionalna glazbena priredba posvećena uspomeni na velikoga hrvatskog skladatelja, Čakovčanca Josipa Stolcera Slavenskog ove je godine od 2. do 9. svibnja pružila nekoliko zanimljivih i kvalitetnih koncerata u dvorani Centra za kulturu Čakovec, za koje je vladalo veliko zanimanje publike.

Pijanističke recitale održali su Amerikanac Sam Rotman i Finac Uki Ovaskainen, a od većih ansambala sudjelovali su Simfonijski orkestar HRT-a pod ravnanjem Mladena Tarbuka i Zagrebački solisti. U programu se našlo mjesto i za nekoliko skladbi Slavenskog (Sonata za glasovir, op. 4, Drugi stavak iz Lirskog kvarteta i Muzika harmonija i disharmonija za simfonijski orkestar), a postavljena je i izložba iz Zaklade Lilly i Lovro Matačić.

Memorijal »Josip Štolcer Slavenski« u svojoj završnici redovito predstavlja laureate istoimene Vjesnikove nagrade za glazbu. Odlukom Ocjenjivačkog suda, koji je razmatrao čak 59 novih djela praizvedenih u prošloj godini, laureatom je proglašen Mladen Tarbuk, plodan i darovit skladatelj, dirigent, pedagog i organizator, odnedavno i intendant zagrebačkoga HNK. Tarbuk je dobio nagrade i priznanja u inozemstvu, no ovo je njegova prva veća nagrada u domovini, a dobio ju je za opsežan i vrlo ambiciozan vokalne-instrumentalni ciklus »Sanjači« na stihove velikoga hrvatskog pjesnika 20. stoljeća Nikole Šopa. Devet pjesama, devet lirskih vizija snoviđenja, Mladen Tarbuk je apartno ozvučio s 18 različitih instrumenata kako bi dočarao te »tajnovite, prozračne i fantastične ugođaje« natkrilivši ih vrlo zahtjevnim koloraturnom sopranom dionicom.

Na početku svečanosti publiku je pozdravila urednica Vjesnikove rubrike za kulturu Vesna Kusin, podsjetivši da će ova nagrada autoru biti uručena u Zagrebu na svečanoj dodjeli svih Vjesniko-

vih nagrada za kulturu, dok mu MMM u Čakovcu odaje posebno priznanje, te predstavlja njegovo djelo publici. Nakon obrazloženja, koje je pročitao predsjednik Ocjenjivačkog suda Tonko Ninčić, direktorka izdavačke kuće Cantus Sanda Vojković predala je autoru prvi primjerak upravo tiskane partiture njegovih »Sanjača«, te najavila i skorašnje studijsko snimanje za nosač zvuka. Na kraju je gradonačelnik Branko Šalomon predao Mladenu Tarbuku Plaketu sa zlatnim grbom Čakovca u znak priznanja i zahvalnosti za njegovo aktivno sudjelovanje u glazbenome životu Čakovca.

Potom je i čakovečka publika upozнала Tarbukove nagradene »Sanjače«. Kao i na praizvedbi toga ciklusa u listopadu na Međunarodnoj glazbenoj tribini u Puli, tako je i ovom prigodom djelo virtuosno interpretirala Lidija Horvat-Dunjko uz instrumentalni sastav Cantus pod ravnanjem autora. Poželimo da to vrijedno djelo bude što više izvedeno, čemu će pridonijeti zacijelo i ova nagrada te partitura i skorašnji CD.

Višnja Požgaj

KNJIŽEVNOST – Dodijeljene nagrade »Ranko Marinković« za kratku priču

SAVRŠENI JEZIK PALJETKOVE »TIGRICE«

Luko Paljetak, Jozefina Dautbegović i Tihomir Horvat dobitnici su nagrade Večernjega lista za kratku priču

ZAGREB, 10. svibnja – Ljubitelji kratke priče došli su na svoje! U hotelu Palace u petak su svečano predane nagrade »Ranko Marinković«

za tri najbolje kratke priče objavljene u Večernjem listu tijekom 2001. godine. Prvi put prestižna nagrada, koja se dodjeljuje 37. put, nosi

ime velikog pisca koji je i sam godinama sudjelovao u radu žirija.

Žiri u sastavu akademik Miroslav Šicel (predsjednik), akademik Nedjeljko Fabio, prof. dr. Krešimir Nemeč, dr. Tomislav Sabljak i Milan Ivković, urednik Večernjakova priloga Obzor, odlučio je prvu nagradu od 5.000 kuna dodijeliti Luki Paljetku za priču »Tigrice«. Druga nagrada od 4.000 kuna pripala je Jezefini Dautbegović za priču »Čovjek koji je kupovao kuću«, dok je treću nagradu od 3.000 kuna osvojio Tihomir Horvat za priču »Penjači«.

Prvonagrađena »Tigrice«, po obrazloženju žirija, drammatizira jedan misterij i značajna je po tome što savršenim jezikom izaziva recipročnost identiteta, prenoseći vanjski svijet u područje

numinoznoga. Ono što priču čini zanimljivom i napetom, to je nagovještaj višeznačnosti ili ono što se u teoriji kratke priče zove madureferencijalnim motivima.

»Čovjek koji je kupovao kuću« Jozefine Dautbegović, pak, na razini je artikulacije tipične kratke priče. U istom ritmu od početka do kraja, od nakane kupca da uđe u kuću do izlaska, tematska struktura oblikuje tkivo naracije, a priča postaje zanimljiva kad shvatimo da nije puki izvještaj, bilježenje emocija, nego model višeznačnosti, proturječnosti i kontrasta. Na poslijetku, priča Tihomira Horvata »Penjači« o osamljenosti govori o glavnom junaku kojeg od izolacije vlastita doma spašava telefonski poziv nakon kojeg započinje nov život... Marina Tenžera

Nagrada za »Tigrice«: Luko Paljetak

Foto: Vjesnik/Tomislav Smoljanović

IZLOŽBE – Kasnogotički pećnjaci s Nove Vesi u Muzeju grada Zagreba svjedoče o razvijenoj srednjovjekovnoj kulturi stanovanja u Zagrebu

ISTRAŽIVANJE PROŠLOSTI POMOĆU OTPADAKA

Iskopavanje i proučavanje kasnogotičkih pećnjaka koji su prije nekoliko godina pronađeni na zagrebačkoj Novoj Vesi, vodio je arheolog MGZ-a Boris Mašić / Budući da je riječ o srednjovjekovnom otpadu, možemo samo zamisliti kako su raskošni i kvalitetni bili primjerci od kojih su građene peći za plemiće

ZAGREB, 10. svibnja – Arheologija u posljednjih nekoliko godina postaje sve zanimljivija široj publici, a za takvu situaciju posebno su značajna brojna nova otkrića, ali i atraktivni izložbeni postavi nadenih artefakata, podsjetio je ravnatelj Muzeja grada Zagreba u petak na otvorenju izložbe pod nazivom »Kasnogotički pećnjaci s Nove Vesi«. Iako obimom mala izložba, u postavu koje je arh. Željko Kovačić komade kaljevih peći interpretirao u svojevrsnim rekonstrukcijama, ona nudi zanimljivu priču o visokorazvijenoj kulturi stanovanja u Zagrebu u 15. i 16. stoljeću. Muzej grada Zagreba, napomenuo je ravnatelj Ivić, ima priličnog iskustva na području takozvane urbane arheologije, odnosno istraživanja arheoloških lokaliteta koji se nalaze u zonama ispod današnjeg gradskog tkiva. Iskopavanje i proučavanje kasnogotičkih pećnjaka koji su prije nekoliko godina pronađeni na zagrebačkoj Novoj Vesi, vodio je arheolog MGZ-a Boris Mašić.

mo zamisliti kako su raskošni i kvalitetni bili primjerci od kojih su građene peći za plemiće.

Najstariji oblici pećnjaka nalikuju keramičkim zdjelastim posudama što su međusobno spojene glinenim trakom, i iznutra omazane glinenom masom. Osnovno obilježje kaljeve peći jest njezina mogućnost izvrsnog akumuliranja topline. Zato ne čudi što su se u upotrebi zadržale do

naših dana. Međutim krajem 14. i početkom 15. stoljeća izrađuju se peći različitih oblika, a raskoš je ovisila o platežnoj moći naručitelja. Istaknuvši da ti maleni artefakti pričaju veliku priču o povezanosti Zagreba s ostatkom srednje Europe, izložbu u Muzeju grada Zagreba otvorio je direktor Hrvatskog instituta za povijest dr. Milan Kruhek.

Goran Jovetić

Jedan od najraskošnijih primjeraka s izložbe: Prednja ploča pećnjaka s prikazom Navještenja, 1500. - 1510.

PROJEKTI – Galerija »Spektar« mijenja ime u Galerija »Vladimir Bužančić«

U ČAST PROMICATELJA LIKOVNOSTI

Na izložbi u čast 25 godina djelovanja Centra za kulturu Novi Zagreb predstaviti će se dokumenti o životu i djelu Vladimira Bužančića (1939. – 2001.), prvoga voditelja te Galerije

ZAGREB, 10. svibnja – Izložba »Vladimir Bužančić – Tragom djela« otvara se u ponedjeljak u 20 sati u Galeriji »Spektar« Centra za kulturu Novi Zagreb, koja će od sada nositi ime ovog povjesničara umjetnosti, likovnog kritičara i promicatelja likovne umjetnosti diljem Hrvatske i izvan nje.

Izložba se priređuje u čast 25 godina djelovanja Centra i Galerije, a predstaviti će se dokumenti o životu i djelu Vladimira Bužančića (1939. – 2001.) kao što su fotografije, članci, katalozi i monografije. »Kritikama i esejima, studijama i člancima, monografijama, tematskim, problemskim, retrospektivnim i sintetičkim izložbama Vlado Bužančić, prvi voditelj Gale-

rije, utjecao je na likovnu scenu u Hrvatskoj. Promovirao je nove umjetnike i otkrivao je nepoznate dionice u opusima poznatih umjetnika i određivao njihovu ulogu u suvremenoj umjetnosti – kazao je povjesničar umjetnosti Milan Bešlić, autor izložbe, tim povodom u petak na konferenciji za tisak.

Branko Marić, ravnatelj Centra, napomenuo je da je Galerija u potpunosti renovirana i adaptirana, te najavio nadogradnju Centra. Akademski slikar Srećko Planinić, osnivač Centra i njegov prvi ravnatelj, prisjetio se dugogodišnje suradnje s Vladom Bužančićem, dodavši da je bio izvanserijski pisac.

Vlasta Toljić

»Djelo živi« Miljenka Stančića

VARAŽDIN, 10. svibnja – Dvadeset i peta obljetnica smrti velikoga hrvatskog slikara i profesora na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti Miljenka Stančića (1926. - 1996.), rodom Varaždinca, obilježiti će se s nekoliko priredaba, izvjestio je varaždinski Gradski muzej. Gradski muzej priprema izložbu »Djelo živi« (autorica Mirjana Dučakijević), koja se otvara 13. svibnja. Odaabrano je desetak ulja uz koja će biti izloženi i dio fotodokumentacije. Izložbom se želi istaknuti Stančićeva trajna povezanost s rodnim gradom pa su i odabrana ulja s isključivo varaždinskim prizorima. Izložbu će popratiti nekoliko videofilmova o Stančiću iz Muzejske videoeoteke te nekoliko autorskih dokumentarnih filmova o djelima toga vrsnog majstora. (Hina)